

ペア学習を活用した読解授業の試み

斉藤 三千代

タイでは、伝統的に教師主導の教育が継承されてきたが、近年その状況は変化してきている。例えば、1990年改定された中等後期教育課程カリキュラムでは、外国語科目は実用性が重視され、コミュニケーション性の高い教育が提唱されている。しかしながら、定着した学習スタイルが変化するには時間を有するの事実である。

RPT (Reciprocal Peer Tutoring) は、ペアになった学習者が意見を交換して読解を進める教授法である。これをタイの日本語授業に取り入れてみた。活動中、ペア間には活発で主体的な相互交流が見られ、ポストテストの結果、12名中9名、成績上位・下位者ともに得点が上昇した。アンケートでは、一学習法が圧倒的支持を得るのはすでに困難なこと、RPTでは「指示」「非支持」とともに高く、「読解観」を変化させることが発見された。また、文章の要約が不得手な学習者が多いことも明らかになった。改善の必要な点は、ペアの活動をタスク達成など具体的にすること、遠慮しがちな学習者に留意すること等である。

今回の実践で、学習法の多様化は学習者側からも必要とされていることが分かった。新しい学習法は、一層、積極的に取り入れられることが望まれよう。その際、RPTは文化・価値観等、個別的側面に配慮すればタイの学習者への適用度も高いといえよう。

การทดลองการเรียนการสอนวิชาการอ่านโดยใช้วิธีจับคู่เรียน

SAITO Michiyo

เมืองไทยใช้ระบบการศึกษาที่มีผู้สอนเป็นหลักสืบต่อมาเป็นประเพณี แต่ปัจจุบันสถานการณ์เริ่มเปลี่ยนไป เช่น ในหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปี ค.ศ. 1990 ได้ให้ความสำคัญกับการนำไปใช้จริง ให้ใช้การเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสารเป็นหลักในวิชาภาษาต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนที่ปฏิบัติมาแต่เดิมจำเป็นต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่ง

RPT (Reciprocal Peer Tutoring) เป็นการสอนโดยให้นักเรียนจับคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในการอ่าน ดิฉันได้ลองใช้วิธีนี้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในเมืองไทย เห็นได้ว่าขณะที่ดำเนินกิจกรรม คู่นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกระตือรือร้น และจากผลการสอบปลายภาค นักศึกษา 9 ใน 12 คน ทั้งที่คะแนนดีและไม่ดี สามารถทำคะแนนได้ดีขึ้น จากแบบสอบถามพบว่า เป็นเรื่องยากที่การเรียนการสอนแบบหนึ่งจะได้รับการสนับสนุนอย่างท่วมท้น RPT มีทั้งผู้สนับสนุนและไม่สนับสนุนจำนวนมาก จึงกล่าวได้ว่าทัศนคติต่อวิชาการอ่านจะสามารถเปลี่ยนไปได้ นอกจากนั้น ยังพบว่านักศึกษาที่ไม่ถนัดข้อความประโยชน์มีจำนวนมาก จุดที่จำเป็นต้องปรับปรุงก็คือ การกำหนดกิจกรรม อย่างเช่น Task ให้ชัดเจน การดูแลนักศึกษาที่ขี้เกียจ

จากการทดลองสอนจริงครั้งนี้ ทำให้ทราบว่า นักศึกษาเองก็เห็นความสำคัญของรูปแบบการเรียนที่หลากหลาย จึงหวังว่าจะมีการนำเสนอรูปแบบการเรียนใหม่ๆ อย่างกระตือรือร้นมากขึ้น และกล่าวได้ว่า RPT จะเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับนักศึกษาชาวไทยมากวิธีการหนึ่ง ถ้าเอาใจใส่ในแต่ละด้าน อย่างเช่น ด้านวัฒนธรรม ทัศนคติ เป็นต้น